

<http://www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article711>

**Hay pobres porque hay muy,
muy rico**

- Àmbits d'actuació - Acció Social - Guies d'acció social -

Date de mise en ligne : dimecres 17 d'octubre de 2007

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

Publicat al setembre del 2007, el quart número dels informes d'economia està dedicat a les causes de l'existència de la pobresa, i el títol és "Hay pobres porque hay muy, muy ricos".

Introducció.

Està de moda comptar pobres. Les institucions públiques de més renom Nacions Unides, Banc Mundial, la UE es preocupen de saber tots els pobres que hi ha, així com importants institucions privades. A l'estat espanyol hi ha també un gran interès per la pobresa entre les institucions privades Caritas era ja habitual, però ara són els bancs i caixes d'estalvis les que es preocupen per saber quants hi ha i qui són els pobres. Els pobres estan comptats de totes les formes i direccions possibles: edat, condicions familiars, sexe, etc.,etc.

En TAIFA no estem en contra que es coneguin les condicions dels pobres i la pobresa. Millor, si això contribuïx a eliminar-la. Però ens sorprén que en molt poques ocasions s'amplia aquesta preocupació a saber 'per què hi ha pobres', a inquirir en la causes profundes d'aquesta pobresa.

Es comenta per les causes immediates que si són dones solteres amb fills, ancians, immigrants, gents amb poca qualificació professional, que si en certes regions hi ha més pobres, però molt poques vegades s'intenta anar més enllà. A TAIFA voldríem saber perquè la pobresa es manté enfront de països que creixen en la seva riquesa. És curiós que en l'occident europeu, per moltes voltes que se li donin a les estadístiques, en quasi tots els països apareix estadísticament que els pobres es mantenen des de fa molts anys en un interval entre el 15-20% de la població. I això a pesar de tants estudis i de polítiques d'eradicació de la pobresa. Per què és això així?

TAIFA considera que la pobresa és fruit de l'existència del sistema capitalista, basat en l'explotació de unes persones per altres. I que mentres aquesta explotació existeixi no s'eradicarà la pobresa. Per això, hem decidit mirar a l'altre costat de la pobresa, és a dir, a la riquesa de 'els altres'. D'aquells que posseïxen la major part de la riquesa que produïx la societat. Hem pensat que pot tindre interès veure els que són 'els rics', a què es dediquen i on estan. Pensant que això ens explica també perquè hi ha els pobres. Curiosament, hi ha molts menys estudis sobre la riquesa que sobre la pobresa. Els rics ja saben els que són, i els pobres no tenen interès ni diners per a saber-ho. El que és políticament molt convenient. Si els rics són 'invisibles', com a vegades es diu dels pobres, ningú es ficarà amb ells. Per això TAIFA ha pensat a fer aquest Informe sobre 'Hi ha pobres perquè hi ha molt, molt rics'. Almenys per a explorar un poc aquest univers de riquesa que es troba tan lluny de la majoria de la població. Per a veure on va la riquesa que el conjunt de la societat produeix.

Quan en el capitalisme s'analitza la distribució de la riquesa social que es produeix cada any, es comença per considerar la divisió de la mateixa entre els salaris, en tant que remuneració del treball i font bàsica dels ingressos de la gran majoria de la població, i els beneficis del capital, que respon a la part de la riquesa que s'apropien els propietaris del capital, justament quant a la seva propietat. Per això es presenta en primer lloc un treball, "La participació dels salaris", realitzat per Hans Schweiger i Antonio Rodríguez, sobre la distribució primària de la renda, per a veure quant de la mateixa va al treball i quant al capital. Però aquesta distribució en origen, suposa una gran simplificació, ja que en l'interior de cada una de les dos grans classes socials que existeixen en la societat, es poden trobar grans diferències entre els ingressos (rendes) de distints grups i persones. La realitat és més complexa. Les remuneracions del treball no són iguals entre tots els treballadors, sinó que hi ha importants diferències com a conseqüència de la distinta consideració social de les tasques que aquests exerceixen, o de les distintes forces socials que ostenten. Per això, en el dit article es passa immediatament a presentar les diferències salarials i alguns dels elements que influeixen en les condicions de vida dels assalariats. El segueix un article sobre "Los beneficios

empresariales", escrit per Daniel Mayals, que permet percebre entre altres coses on va la riquesa i perquè els salaris no creixen, i que permet també veure que tampoc les rendes del capital són iguals per a tots els capitalistes, bé per les distintes oportunitats de beneficis o per posicions de monopoli. Aquesta part es completa amb un article de José Iglesias i Miren Etxezarreta sobre "La concentració de la riquesa".

En la segona part es presenten els ingressos considerats individualment dels posseïdors de la riquesa i de qui formen la cohort que els serveix. El que guanyen les elits econòmiques i polítiques d'aquest país, en l'article "Pobrecitos los servidores empresariales", elaborat per Carles Badenes. Però les persones i les famílies, sobretot les modestes, no viuen només del seu treball individual, sinó que en el seu nivell de vida influeixen moltes altres condicions socials la seguretat social, vivenda, transport, etc. que depenen en gran manera de la política social i redistributiva de l'estat, que està experimentant una regressió molt significativa. A la incidència dels aspectes no salarials es dediquen els altres dos articles restants, "La precariedad del bienestar" per Elena Idoate i Joan Junyent, i "El impacto de los aspectos no salariales" per Núria Pascual.

Encara que els articles van firmats individualment, els mateixos, i el conjunt de l'Informe, és fruit del treball i les discussions que es duen a terme en el grup d'Aplicada del Seminari TAIFA. El que presentem no és un conjunt de treballs individuals sinó el resultat d'un treball col·lectiu.

A causa de l'enfocament que hem explicat al principi, deliberadament no hem volgut presentar una recopilació de la pobresa en aquest Informe. Ja existeixen molt treballs i, sobretot, pensem que la pobresa és intolerable en una societat rica. Pel que ens interessa més saber perquè hi ha pobres que quants hi ha. No hi ha cap raó perquè existeixi ni un sol pobre.

Com tantes altres vegades, hem de cridar l'atenció cap a les discrepàncies entre les dades de les distintes fonts estadístiques. No cal prendre les dades pels seus valors literals, sinó considerar les tendències que marquen els mateixos.

Esperem que aquests materials ajudin a entendre la naturalesa d'aquesta societat, i el seu caràcter intrínsecament injust. Però, sobretot, esperem que els mateixos ajudin a decidir-se a lluitar sense parar per transformar aquesta societat en una altra més satisfactòria, harmònica i sobretot, més justa.

Seminari TAIFA